

نه به روحانی یا امتداد روحانی؟

در ادامه بررسی فضا و نامزدهای انتخابات به این نکته می‌پردازیم که کاندیداهای احتمالی شاخص «نه به آقای روحانی» و نامزدهای احتمالی جریان «امتداد دولت آقای روحانی» چه کسانی هستند.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، نسیم خنک بهاری این روزها متناسب با تحركات نرم سیاسی موجود در ایران است. رئیس‌جمهور جدید ایران کم‌کم به فکر تعیین سازوکار حضور در انتخابات ایران است.

تا پایان دوران روحانی ۲ ماه بیشتر باقی نمانده است و با وجود بالا گرفتن دوباره کرونا در ایران، فضای انتخابات اندکی بیش از قبل در جنب‌وجوش است و شخصیت‌های سیاسی به تدریج در حال اعلام کاندیداتوری یا ارزیابی فضای سیاسی برای شرکت در انتخابات هستند.

هرچند برای روشن شدن فضای انتخابات همچنان فعلاً باید صبر کرد و بعد از اعلام احراز صلاحیت‌ها و ایام تبلیغات، مرزبندی‌ها به صورت کامل مشخص می‌شود، اما براساس آن چیزی که تا الان در عرصه انتخابات شاهدیم، از یک منظر می‌شود گفت که در واقع دو رویکرد کلان در انتخابات وجود دارند؛ یکی منتقدان روند فعلی که خواهان تغییر سیاست‌ها و افراد دولت آقای روحانی هستند و طیف دیگری که اگرچه با توجه به عملکرد سال‌های پایانی دولت ظاهراً اظهار تفاوت خواهند کرد ولی در واقع همان امتداد دولت آقای روحانی محسوب می‌شوند.

همان‌طور که از مقدمه هم مشخص بود، در ادامه بررسی فضا و نامزدهای انتخابات، امروز به این نکته می‌پردازیم که کاندیداهای احتمالی شاخص «نه به آقای روحانی» و نامزدهای احتمالی جریان «امتداد دولت آقای روحانی» چه کسانی هستند.

مشخصاً آقایان رئیسی، قالیباف و جلیلی مهمترین نامزدهای احتمالی جریان نه به آقای روحانی هستند. اگرچه هنوز هیچ‌کدام از آنها اعلام رسمی کاندیداتوری نکردند ولی به احتمال قریب به یقین دست‌کم یکی از آنها کاندیدا خواهد شد.

همین‌جا می‌شود این خبر را هم گفت که احتمال کاندیداتوری آقای رئیسی بسیار بیشتر از گذشته و حتی به ادعای برخی منابع، قطعی شده است و اگر ایشان بیاید، آقایان قالیباف و جلیلی کاندیدا نخواهند شد. آقای قالیباف در دیداری که با ایشان داشته اعلام کرده است با حضور آقای رئیسی، خودش کاندیدا نخواهد شد.

افراد دیگری مثل آقایان محسن رضایی، عزت‌الله ضرغامی، رستم قاسمی، سعید محمد و امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، علی نیکزاد و برخی دیگر هم در این جریان حضور دارند، اگرچه نامزدهای درجه یک اصولگرایان محسوب نمی‌شوند.

اما افرادی را که جریان امتداد دولت آقای روحانی را تشکیل می‌دهند، یعنی هم احتمالاً با همان دست‌فرمان در اقتصاد و سیاست خارجی حرکت خواهند کرد و هم از همان دایره افراد، کارگزاران خودشان را انتخاب می‌کنند می‌شود به این نحو فهرست کرد:

۱ - اسحاق جهانگیری: معاون اول دولت آقای روحانی یا به تعبیر دوستانش سوپرمن! که البته طبق نظرسنجی‌ها به دلیل نارضایتی مردم از عملکرد دولت، تقریباً در قعر محبوبیت این روزها قرار دارد.

۲ - محمدجواد ظریف: ایشان تا چند وقت پیش تأکید می‌کرد و بالاتر از تأکید، قسم می‌خورد که در انتخابات نامزد نمی‌شود با این حال پست اینستاگرامی اخیر ایشان بوی نامزدی می‌دهد. ایشان هم اگر نامزد و احراز صلاحیت بشود، جزو افراد اصلی جریان امتداد روحانی خواهد بود. برخی اخبار حاکی از این است که بعد از قطعیت عدم کاندیداتوری آقای سیدحسن خمینی، نامزدی آقای ظریف هم قطعی شده است.

۳ - محمدرضا عارف: ظاهراً در جریان اصلاحات اختلاف زیادی نسبت به ایشان وجود دارد و علی‌رغم اینکه بعضی نامزدی ایشان را جدی می‌دانند اما برخی دیگر با آن مخالفند. گفته می‌شود که آقای خاتمی از ایشان خواسته است مثل سال ۹۲ کنار بایستد، با این حال آقای عارف هم یک کاندیدای بالقوه مطرح برای جریان امتداد روحانی خواهد بود.

۴ - سیدحسن خمینی: که بیشتر احتمالی کاندیداتوری‌اش مطرح بود، بخشی از این جریان به حساب می‌آید اگرچه پسر ایشان و برخی دیگر از نزدیکان تأکید کردند که نامزدی آقای سیدحسن خمینی به هیچ‌وجه قطعی نبود و حتی در برهه‌ای قصد داشت تکذیب هم بکند، اما اعلام قطعی عدم کاندیداتوری توسط ایشان سبب شد برخی تحلیل‌گران بنویسند که نوه امام خودش را از یک دام بزرگ که توسط رادیکال‌های اصلاحات پهن شده بود بیرون بکشد.

یکی از بخش‌های این دام، معرفی به‌عنوان یکی از نمادها برای امتداد آقای روحانی بود و با توجه به کارنامه منفی آقای روحانی و جریان مؤتلف سیاسی با ایشان، قاعدتاً می‌توانست نقدهای بسیاری توسط رقبا به آقای سیدحسن مطرح بشود که شخصیت ایشان در جامعه را به شدت تحت تأثیر قرار بدهد.

آقایان علی لاریجانی، محسن هاشمی، آذری جهرمی، نوبخت، آخوندی، محمد شریعتمداری، پزشکیان، صادق خرازی، رضا اردکانیان، محمدناصر همتی، علی مطهری، محمود صادقی، مصطفی کواکبیان و برخی دیگر که گفته‌اند احتمالاً نامزد می‌شوند، افراد دیگر جریان امتداد روحانی هستند.

در دوره‌های گذشته انتخابات ریاست جمهوری هم عمدتاً کاندیداها نماد دو جریان بودند؛ یک دسته نماد تغییر و عدم ادامه راه رئیس‌جمهور قبل و دیگری کاندیدایی که نماد وضع موجود به‌شمار می‌رفت، برای مثال در انتخابات ریاست جمهوری سال ۷۶، به‌رغم آنکه مرحوم هاشمی رفسنجانی و حزب نزدیک به وی (کارگزاران سازندگی) تمایل به ریاست‌جمهوری سید محمد خاتمی داشتند، اما مشی سیاسی و روش تبلیغاتی علی‌اکبر ناطق نوری به‌نحوی بود که مردم ایشان را نماد وضع موجود و ادامه هاشمی می‌دانستند، همین شرایط در سال ۸۴ هم به‌نحوی تکرار شد، یک طرف گزینه‌های مورد حمایت جناح اصلاح طلب و شخص آقای خاتمی مانند مصطفی معین یا مهدی کروبی قرار داشت و در سوی دیگر محمود احمدی‌نژاد و دیگر کاندیداهایی که مخالف وضع موجود بودند، لذا به‌نظر می‌رسد در این دوره هم شاهد شکل‌گیری یک جریان قوی از طرفداران تغییر که خواستار تجربه مدیریتی جدید باشند هستیم و در سوی دیگر، کاندیدایی که روحانی و کابینه به وی تمایل دارند.

آیا این بار هم به سنت انتخابات قبل و بعد از دو دوره ریاست جمهوری یک فرد، جریان مقابل او رأی خواهد آورد یا سنت‌شکنی خواهد شد؟